

so si pa iz tega nič storili. Ko pa gospodične že cel teden niso videli, se jim je začela stvar zdeti sumljiva. Vlomili so vrata in res so našli gospodično ležati slečeno ob njeni postelji. Ker so vsi mislili, da je umrla naravne smrti, so jo brž pokopali. V njeno stanovanje se je potem vselil neki katoliški duhovnik, tisti, ki je umirajočemu Clemencau-u pri odprtem oknu dajal od vezo, kar pa rodbini ni bilo všeč. Tega gospoda je našla njegova gospodinja pred dvema meseci v njegovi sobi mrtvega, in tudi ta je ležal slečen ob postelji. Tudi tokrat še niso mislili na to, kaj bi bilo utegnulo povzročiti smrt. Duhovnikovi gospodinji je pa gospodar dovolil, da lahko ona še nadalje ostane v stanovanju. Ko pa jo je obiskal nedavno njen brat, je tudi njo našel mrtvo v spalnici in tudi ona je ležala slečena ob postelji. Zaradi teh tako zelo si podobnih slučajev je sedaj oblast odredila zdravniško preiskavo, a do sedaj te čudne zagonetke še niso rešili.

»Flugse-kose, škroplilnice za sadno drevje in vinograde, »Rekorde« lepljive drevesne pasove dobite pri glavni zalogi I Videmšek, Maribor, Koroščeva 36. 320

Življenje za se živijo otroci, če se igrajo s punčikami. Ponosni so, če so obleke punčka lepo čiste in prosijo mamico za kos Zlatorogmilla, kadar je »velika žehita punčka«.

Zepet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

*

Pobeg samotnega otoka.

V južnoameriški republiki Čile je bilo obsojenih radi upora pet politikov na celoživljensko prognanstvo na Velikonočnem otoku v Tihem Oceanu, kjer je kaznjeniška kolonija. Tem izgnancem se je posrečil pobeg in so dospeli srečno v Auckland na otok Nova Zelandija pri Avstraliji. Pobeg čilskih kaznjencev je doživljal svoje vrste. Ta Velikonočni otok je popolnoma zapuščen samotna v Tihem Oceanu in je oddaljen od čilske obale 3500 km. Najbližji otok je neznatna skalina Pitcairn, ki leži v oddaljenosti 1200 km. Velikonočni otok je obljuden od Polinezov, ki so skoraj vsi napadeni od gobavosti. Skaloviti otok je nerodovit in ne poseda ne pravega rastlinstva in ne živalstva. Pristanek je ladjam brez posebnega dovoljenja prepovedan in sploh ima otok le eno pristanišče. V občem se pa nikdo ne poteguje za to, da bi šel na otok, ki je torišče gobavosti in nekako proklet radi skrajno slabega podnebja.

V ta pekel prognani čilski politiki niso opustili nobene priložnosti ter možnosti za pobeg. Posrečilo se jim je, da jim je padel v roke čoln, katerega so preskrbeli z živili in pitno vodo. V temni noči so se odpravili v čolnu na odprto — neizmerno morje. Niso veslali v smeri proti morebitni suhi zemlji, ampak so sledili vodni črti, katere se držijo parniki, ki vzdržujejo promet med srednjeameriškim Panamakanalom v Auckland na Novi Zelan-

diji ali v Sidney v Avstraliji in se ustavijo med vožnjo na otoku Pitcairn.

Po desetih dneh nevarne vožnje so imeli drzni begunci srečo, da jih je zapazil parnik. Bili so oddaljeni od Velikonočnega otoka že 300 km. Ladja jih je vzela na krov, ker so hlinili, da so pri življenju ostali brodolomci. Še le po pristanku v Auckland so povedali, kedo da so in so tudi zaupali rešiteljem strahote prognanstva, pobega in brezupne vožnje po Tihem Oceanu.

*

»Kako si sam izračunam davek in kaj bi moral vedeti vsak davkoplačevalec.« To knjižico je izdala Kmetiška zveza v Mariboru. Cena 2 Din. Dobite jo pri Vaši domači krajevni Kmetiški zvezi, ki bo to tudi pri cerkvi razglasila. Knjižico prodaja tudi tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6, ter Slomškova zadruga Celje.

Hajdina pri Ptuj. Tudi pri nas se je ustanovila kmetiško-nadaljevalna šola. Z rednim poukom je pričela z začetkom decembra in je trajala do konca marca. Za tukajšnje razmere je bila udeležba še dobra. Da je prišlo do ustanovitve in da se je vršil prepotrebni redni pouk, je zasluga domačega g. šolskega upravitelja, ki je imel glavna predavanja. Njegova vestna sotrudnika sta bila domači gospod župnik in absolvent kmetijske šole g. Mirko Tomanič. Čimbolj smo se bližali koncu te šole, tembolj smo uvidevali, kako potrebna je takšna prosvetna ustanova med našim kmetijskim narodom. Gospod vodja nas je nazival kot soustanovnike te važne šole, a naša dolžnost je, da širimo umevanje za to šolo z govorom in delom med vse domačine. V ta namen smo pred zaključkom šole priredili kmetiški dan, ki je bil jako dobro obiskan. S kratkimi predavanji smo pokazali, česar smo se naučili v teoretičnem pouku. Pri tej priliki je imel tudi g. Janžekovič iz Sterjanc zanimivo, poljudno in praktično predavanje o živinoreji, za kar se mu tem potom ponovno zahvaljujemo. Kmetijske mladence pa že sedaj dobrohotno pozivam, da se že za novo šolsko leto zbirajo. Tudi že v tekočem letu se nam lahko pridružite, ko bomo imeli večkrat pouk v naravi in bomo praktično uporabljali pridobljeno znanje v zimskih mesecih.

Kostrivnica pri Rogški Slatini. Pred 3 leti so se začele ustanavljati kmetijske nadaljevalne šole. Kostrivnica ni hotela zaostati na polju kmetijske izobrazbe; lepo število fantov se je prijavilo in obiskovalo po nedeljah ta kmetiški pouk. Vodja šole g. O. Kovačič je predaval o splošnem kmetijstvu, č. g. župnik J. Slavič o krščanskem življenju, dr. Brabec pa o zdravstvu, razni predavatelji so obdelali še razne gospodarske panoge. — Državna zastava je vihrala raz šole dne 12. t. m., šolski prostori so bili okinčani, zakaj vse to? Slovesen zaključek je bil kmetijsko nadaljevalne šole. Gospod Kovačič kot vodja je otvoril slovesnost ter podal kratek obris, kaj se je počevalo skozi tri leta v tej šoli. Nastopili so učenci kot predavatelji, da povedo, kar so se naučili. O ljubezni do rodne grude je obširno govoril g. F. Erjavec, o pomoči pri napenjanju živine g. M. Strašek, o sadjarstvu pa g.

V. Strašek. Nato je sledila igra »Dva gluha«, ki je žela obilo smeha. Po deklamaciji »Pot do kruha« je gospod župnik govoril zaključne besede. Vsa slavnost bo ostala pri Kostrivničanah v lepem spominu!

Plemenski sejem v Ormožu. Na izrecno željo kr. banske uprave drinske banovine je podpisana zveza sklenila prirediti tretji splošni plemenski sejem v Ormožu dne 20. maja 1931 na sejmišču v Ormožu. Do sedaj se je na po zvezi prirejenih plemenskih sejmiš odprodalo čez 150 komadov prvovrstne plemenske živine pingavske pasme. Živinorejci, ki si žele nabaviti dobro plemensko živino pingavske pasme na označenem sejmu, se uljudno naprošajo, da blagovolijo sporočiti zvezi, koliko in kakšne živali nameravajo kupiti. — Zveza selekcijskih društev za pingavsko govedo v Ormožu.

Trtini korenjaki. Podružnica Kmet. družbe v Novem mestu sporoča vsem interesentom, ki rabijo vkorenjene trtne podlage, da ima še nekaj tisoč prvovrstnih korenjakov vrste Riparia portalis po ceni komad za 50 para na razpolago. Naročila, pri katerih naj se navede pošta in železniška postaja, naslovite na Podružnico Kmetijske družbe v Novem mestu.

*

Gospodarska kriza in klanje živine.

(Piše kmet iz slovenjgraške okolice.)

Splošna gospodarska kriza, ki se je pojavila v Evropi, pa tudi v naši državi, se je oprijela tudi naših obmejnih krajev. Kakor drugod, tudi pri nas ni mogoče tega, kar imamo, tako vnovčiti, da bi se vsaj krili izdatki. Poprej smo imeli dosti velike ugodnosti pri prodaji živine in svinj, kar je skoro glavna pridobitna panoga našega malokmetijstva. Prišli so k nam kupovat težke vole sosedni Korošci, največkrat pa češki pivovarnarji, ki so pokupili večino naših plemenskih in poldebelih volov ter jih potem opitali. Poudariti moram, da so pred vojno gledali trgovci živine na pasmo in so najraje kupovali našo belo štajersko (marijadvorsko). Kaj je temu vzrok, prepuščam v razmotrivanje strokovnjakom v živinoreji. Danes pa so severne meje naši živini skoro popolnoma zaprte, na jug ni misliti, ker so tam večje ugodnosti za živinorejo. Kljub temu, da je tukaj dovolj dobro pitane živine in svinj, vendar nekateri mesarji uvažajo cenejše hrvatske prašiče, ki so kvalitetno veliko slabši od naših, in nam s tem ubijajo ceno prašičev. Sploh se mi zdi malo čudno, zakaj se toliko zboljšujejo naše pasme z žlahtnimi nemškimi prašiči, ko potem naše kvalitetno blago nima boljše cene od slabjših hrvatskih. Nič bi ne imel proti temu, če se od drugod uvažajo, samo da bi pokupili prej to, kar je v tukajšnjem kraju v zalogi in sicer po ceni, ki gre našim kvalitetnim prašičem. Omeniti hočem tudi slučaj, kako je neki gospod kupoval pri nekem mesarju celoga očiščenega prašiča za ceno 17 Din za 1 kg. Pristopi neki bolj prileten

kmetič in reče dotičnemu gospodu, da ima tudi on na prodaj enako težkega prašiča kot ga gospod želi, ter da ga rad da za ceno 14 Din za 1 kg. Kaj je rekel gospod? Da a naravnost od kmeta ne vzame. Tako je moral kmetič dati mesarju prašiča za ceno 13 Din za 1 kg. Med vojno so ljudje iz mest ter trgov radi poiskali kmetijske hiše, v katere so prihajali s praznimi želodci, danes pa se branijo naravnost kupovati od kmetovalca, vse mora iti skozi posredovalčeve roke.

Kakšna pa je danes cena živine? — Kvalitetna živina se plačuje preslabo. Meso stane 16 Din 1 kg, živino pa plačajo prvovrstno po 6 do 6.50 Din. Ko pride mešetarški kupec na dom živino kupovat, ima vse mogoče izgovore: ta žival je preveč koščena, druga ima prevelik trebuh, tretja ima preveč loja, potem pa ustreži, če moreš. Ni dolgo od tega, ko m bil prisoten pri kupčiji debelih volov, ko je kazal kupec na enega izmed volov, češ, da je velikih kosti. Saj se tudi kosti prodajajo. Ko sem nedavno hotel kupiti kosti za juho, so bile skoro tako drage kot meso. Po mnenju teh kupcev bi bilo najbolje, če bi žival zrasla brez kosti in trebuha ter da bi se dala dobro izpitati, ob enem pa naj bi tudi bila brez loja. Izgovori seveda morajo biti, samo da se poceni kupi. Vse to bo prisililo kmetovalce, da si bodo morali z domačim zakolom živine pomagati iz zadrege ter zaklati eden teden pri enem kmetu, drugi teden pri drugem itd. Tisti kmeti in delavski ljudje pa, ki kupujejo meso ter imajo količkan smisla za kmetijski stan, ki je glavni steber države, bodo kupovali pri producentu, kjer bo gotovo cenejše meso za 1 do 5 Din. Pri tej priliki je zopet treba poudariti, kako velikega pomena za kmete je združništvo, ki bi nam pomagalo v gospodarski krizi. Te vrste je pisala žuljava kmetijska roka, kmetovalec, ki ve, kako dolgo moraš nositi koš na rami, predno da imaš par volčkov za prodati in to za tako nizko ceno. Da si opomoremo, se

organizirajmo v kmetijskih zadrugah, pa tudi v Kmetijski zvezi.

*

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje:

Posedam 2000 raznih sadnih dreves, katera bi moral sedaj škropiti proti raznim škodljivcem. Katera škropilna sredstva priporočajo strokovnjaki?

Odgovor:

Proti kaparju (ščitasti uši), cvetaderju, malemu pedicu, lisnim in krvnim ušem itd. so se drevesni karbolineji kot: Karbokrimp, Arborin, Dendrin, Neodendrin itd. prav dobro obnesli. Karbokrimp se uporablja 10%, ravnotako tudi Arborin, Dendrin se uporablja 10—15% in Neodendrin pa 5—6%. Arborin se dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in pri njenih raznih skladiščih po 11 Din za 1 kg. Dendrin in Neodendrin prodaja tvrdka Kemindustrija v Mariboru in sicer Dendrin po D 8.50 za 1 kg in Neodendrin pa po Din 12 za 1 kg.

Vprašanje:

Rad bi kupil 1 kg umetnega satja, kje bi dobil najboljšega in koliko stane 1 kg?

Odgovor:

Prvovrstne umetne satnice lahko kupite pri blagovnem oddelku Čebelarkega društva za Slovenijo v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4, ako ste ali se vpišete za člana tega društva, po 65 Din za 1 kg. Ako pa imate lep čist vošek, ga lahko istotam zamenjate in dobite za 1 kg voska 1 kg umetnih satnic. V tem slučaju pa morate doplačati 10 Din za delo. — Umetne satnice lahko naročite tudi pri tvrdki »Jugoslovanska čebelarška industrija Luč. Ritzmann, Novivrbas«, po ceni 68 Din za kg. Prodajajo jih tudi nekateri trgovci (medicariji) itd. po zelo različnih cenah. Znan mi je slučaj, da je neki čebelar kupil ¼ kg umetnih satnic za 22 Din, torej 1 kg po 88 Din. Iz tega se vidi, kako velikega pomena je Čebelarstvo za slovenske čebelarje. Letna članarina pri gori omenjenem društvu je 40 Din. Društvo nudi z vsim svojim članom vse čebelarke potrebe po znižanih cenah in razen tega še prvovrsten čebelarški list mesečnik »Slovenski čebelar«, ki prinaša polno zanimivih razprav, nasvetov o čebelarstvu in

da je vse potrebne informacije, tiče se čebelarstva.

Vprašanje:

Prosim, ali bi dobro uspevala lucerna v ilovnati zemlji? F. K., Sv. Jernej.

Odgovor:

Lucerna bo dobro uspevala v ilovnati zemlji le tedaj, če ista ni premokra. V splošnem pa na tako zemljo bolj sodi črna (domača) detelja. Na ne pretežki in dosti suhi ilovnati zemlji morate lucerno redno gnojiti s Tomažovo žlindro in z apnom, ako hočete imeti zadovoljive košnje.

Vprašanje:

Imam precejšen kos zemljišča, ki bi moral biti prost trave in splošno vsake zeli. Kljub pridnemu zatiranju se trava čim bolj množi, posebno se košati slak in regrat. Ali bi mogel na kak način na tem prostoru rastlinstvo popolnoma zatreti?

Odgovor:

Ako hočete rastlinstvo, posebno slak in regrat, temeljito zatreti, ruvajte te rastline kolikor mogoče globoko s koreninami vred iz zemlje, da jim opešajo korenine, oziroma korenike. Skrbeti morate tudi, da vam veter ne zanese plevelnega semena (regrat) od drugod. Posebno izdatno sredstvo je karbolinej, ki ga v majhnih množinah polivajte po posameznih rastlinah in ki vam plevel popolnoma pože.

Vprašanje:

Ali je za nasad drevesnice ter za prodajo drevesčkov iz nje potrebno kakšno uradno dovoljenje?

Odgovor:

Za vzgojo sadnega drevja za lastno uporabo in za prodajo v majhnem obsegu ne rabite nikakega dovoljenja. Želite se pa z vzgojo sadnega drevja na veliko pečati, se vam svetuje, tozadevno se obrniti na drevesničarski odsek S. i. V. D. v Ljubljani, Resljeva cesta.

Vprašanje:

Imam mlado drevesce jablan, ki noče sadu roditi. Kako temu odpomoči?

Vzroki nerodovitnosti vaše jablane so lahko različni. Jablano precepiti s kako drugo v vašem okolišju dobro rodečo sorto in uspeh bo gotovo zadovoljiv. Za letošnje se za precepjanje drevja ni prepozno, samo ako le imate cepičev od rodovitne sorte v zalogi.

Januš Golec:

Guzaj.

IV. POGLAVJE.

Guzajev boljše vizem pred 50 leti.

Glavna oseba naše povesti — Guzajev Francuh — je bil že pred 50 leti pravi boljše vizem po današnjem ruskem vzorcu. Poznal ter upošteval je le revnejšega človeka; proti bogatejšim ter gospodujočim slojem je bila naperjena njegova organizacija. Siromak — kakor razlagajo danes komunistični kolovodje — je smel krasti ter ropati, da, celo ubijal je slobodno v skrajni sili, ako je šlo za to, da je oškodoval premožnejšega. Res — čisto pravi boljše vizem je sejal ter gojil Guzaj po vseh krajih svojega odljudenega kraljestva.

Že pri deci na paši je začel. Rad se je igral s pastirji, delil med nje tedaj običajne bakrene štirjače (4 krajcarje skupaj) in jih ščuval, naj pasejo živino nalašč na škodo kakega osovraženega gruntarja ali graščine. Razposajeni kočarski fantini so ga poznali že od daleč — darežljivega »jagra« (lovca), ki je metal med nje denar, jim znal povedati toliko zanimivega ter strašnega iz tujih krajev ter jih navduševal za dejanja, katera jim je prepovedoval vsakdo drugi. Bil je boljše vizski mladino ljub v skrajno kvarnem smislu.

Kakor smo povdarili že večkrat, je bila Guzajeva hribovita, grabasta ter pogozdena republika obljudena od kočarjev, bajtarjev — sploh od siromakov. Tem je bil Guzaj prijatelj, dobrotnik in pobratim. In ta revni človek, ki ni bil nikjer izven mej domače župnije, kaj je slišal rajše nego hujskanje proti kapitalu in oblasti. Kapital — graščina je imela vsega dovolj, milijon in milijonkrat več nego je rabila za preživljanje. Ves ta kapital so znosili grofu na kup

Vsak mesec

Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec pa velezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

Vprašanje:

Nekateri stari preroki pravijo, da drevesa, ki so cepljena takrat, ko je polna luna ali nekaj dni prej ali pozneje do mlaja, ne rodijo tako kakor drevesa, ki so cepljena ob mladcu (mlaju). Prosim, ali je to res?

Odgovor:

Poznam na stotine dreves, ki so bila cepljena pri vseh mogočih luninih spremembah in v rodovitnosti nič ne zaostajajo. To so stare bajke in še sedaj precej v modi. Treba je le delo (cepljenje) pravilno opraviti in luna, bodisi polna ali ob mlaju, ne bo na delo vršila nobenih škodljivih posledic.

Vprašanje:

Kaj je vzrok, da moja 3 do 6 let stara jablana najbujnejše raste maja, junija je vsak vršiček 5 do 10 odščipnjen, kakor da bil s škarkjami odrezan in to se dogaja že dve leti in samo na mladih jablanah, na starih ne.

Odgovor:

Vaša mlada drevesa vam maja in junija meseca obiskuje mal, kovinsko se svetlikajoč hrošček, pristrigač. V mlade vršičke leže samica jajčeca, nato vršičke odstriže, da se odlomijo in padejo na tla, ali pa obvisijo osušeni na drevesu. Iz jajčec se razvijejo ličinke, ki se v zemljo zarijejo, spomladi zabubijo in se nato preobrazijo v hroščke rilčkarje. Odstrizene mladice je pridno zbirati in nato takoj sežgati. Hroščke same je zelo težko loviti.

*

Grah.

Prvi grah sejemo po možnosti že v začetku marca. Setev nadaljujemo v presledkih 3—4 tednov do srede junija. Kasnejše setve popade zelo rada neka plesen, vsled katere se zrna ne razvijejo do prave velikosti.

Grah sejemo v vrste, oddaljene po eno in pol pedi druga od druge, 2—3 prste globoko v oddaljenosti 4—6 cm.

Setev zavarujemo pred pticami z vejcem. Ko pribodejo rastline na dan, jih okopamo in čez par dni osipamo. Kot oporo rastlinam potaknemo na zunanjih straneh dveh vzporednih vrst suho vejecje tako, da se sklanja čez rastlino in se v sredini vrhi križajo. Veje morajo biti dovolj močne in vrste graha primerno visoke ter tako globoko zataknjene v zemljo, da jih veter ne izruje. Staro rabljeno vejecje uporabimo samo tedaj, če prejšnja setev ni trpela po plesni, ker bi se le-ta prenesla na letošnje rastline. Tako vejecje sežgemo z grahovo slamo vred takoj ko spravimo zadnji grah, ker se sicer prenaša bolezen od leta do leta dalje. Grah obvarujemo pred plesnijo s skrbnim izborom res zdravega semena ne s kolikor možno rano setvijo.

Pri nabiranju stročja pazimo, da ne poškodujemo rastline.

Prve dobro razvite visoko viseče stroke pustimo dozoreti ter hranimo najpopolnejša zdrava zrna za seme.

Fižol.

Ako hočemo pridelati fižol iste vrste in kakovosti, k. kor ga rabimo, moramo saditi vsako vrsto semena zase strogo ločeno v primerni oddaljenosti. Različne vrste fižola, pomešane ali sajene tik drug druge, dajo vedno manj vredni pridelek, ker se oprašijo cveti klčjem in je konečno fižol mešanica vseh vrst.

Okopamo fižol v suhem vremenu, da ne pride mokra zemlja na liste, ki postanejo vsled tega rjasti.

Uši preženemo z vlago. Zato zalivamo ob suši prav pridno.

Bob.

Bob sadimo zgodaj spomladi. Čim preje to storimo, tem bolje za rastlino, ki postane zelo odporna in ji ne preti toliko ne. nosti od mrčesa. Kot prav uspešno obrambo zoper uši odščipnemo meh. i pogane nad najvišjim cvetom. Sok, ki izstopi iz stebelca, prežene mrčes.

Rdečo peso

sejemo od apr. la do majnika najbolje kar na mesto. Presajene rastline rastejo počasneje. Prigosto setev razredčimo na ped oddaljenosti. Okopamo peso 2 do 3krat, kakor pač potrebno.

Pri spravljanju izpulimo peso zelo previdno, da ne ranimo korenin. Zelenje odrežemo dva prsta nad peso.

Drobnjak (č. itlih)

razmnožimo spomladi z delitvijo. Presadi ga vsako drugo ali tretje leto na drug prostor. V petem letu, če že ne prej, je rastlina izčrpana. Zato si vzgajimo pravočasno iz semena nove rastline. Da drobnjak ne cvete in ne porumeni, ga režemo tik nad zemljo kos za kosom.

Kuhanje in kuharice.

Človeško telo je ustvarjeno tako, da se ne more hraniti samo s surovo hrano, kljub temu, da je ova rastlinska hrana, to so razna zelišča in sadje, našemu zdravju mnogo bolj koristna kakor kuhana ali pečena jedila, osobito toliko čislano meso.

S pomočjo ognja, bodisi posredno ali neposredno, priredimo surova hranila v kuhana, pečena ali ocvrta jedila.

Razna hranila zahtevajo različne predpriprave, predno pridejo v loncu ali kozici na ogenj.

Sveže meso splaknemo v hladni vodi, najbolje pod vodovodno pipo. Napčno ravnamo, če namakamo sveže meso dalje časa v vodi, kjer se izluži in tako izgubi na hranilni vrednosti. Drugače ravnamo s starim, morda že malo smrdljivim mesom. Tega pa položimo za 10 minut v hladno slano vodo, ga operemo, nato položimo v drugo svežo slano vodo in konečno ga oplaknemo pod vodovodom. Še sedaj smrdljive konce odrežemo.

Prekajeno meso operemo dobro v topli vodi, odrgnemo s krtačico, oplaknemo s čisto vodo in nato ga šele položimo v lonec. Ako ga hočemo peč

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodilaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Stomškov trg 20.

oni in njihovi predniki s krvavimi žulji. Da je šlo lažje z ustrahovanjem reveža, je skoval kapital oblast: sodišča, glavarstva, davkarje, žandarje, biriče in še vojaštvo. Ako migne posamezni tlačan le s mezincem, ker ga privija preveč krivica od zgoraj, ima že opravka z oblastjo, ki pošlje ponj žandarja ali beriča. Če je tožil preveč na glas zaradi pomanjkanja in nečloveške hudobije višjih, mora v luknjo, kjer ga že naučijo, da bo molčal za bodočnost. En sam bojevnik proti kapitalističnim ljudskim pijavkam pomeni toliko, kakor kaplja sladke vode v slanem morju. Da bodo pod palci mastni in s surovo silo obdani mogočnjaki zgoraj vsaj poslušali siromaka, je treba organizacije z geslom: Vsi za enega, eden za vse! Vsi po teh pobočjih, grabah ter dolinah morajo dvigniti glave po koncu in zahtevati kakor iz enega grla: Do tod in ne dalje! Ako bo videl enkrat kapital proti sebi trdno organizirano protisilo, bo popustil in začel kar sam iz strahu za obstoj ter moč deliti. Lazarjem vsaj drobtine s preobilno obložene mi-

ze. Na revežem dolžne pravice se mora te proklete kapitaliste navaditi že v naprej z ustrahovanjem. Enega je treba pristriči nasilnim potom posamič na samotnem kraju na žepu, drugega na preveč razmnoženem živem blagu v hlevu, tretjega na žitnih ali lesnih zalogah itd. Kapitalist se mora predvsem začeti bati, da se nekaj kuha ter vre za njegovim hrbtom in da zna vsak trenutek nekaj zanj neprijetnega bukiniti na dan. Iz strahu bo postal v takem slučaju popustljivejši in se ne bo upal dninarju pritrgovati dolžnega mu zaslužka.

To je bil za te kraje čisto nov nauk. Tako jim še ni govoril doslej nikdo. Slišali so le o dolžnosti garanja, o dajatvah, a prav nič o pravicah ter o prejemkih. Guzajeve pridige so užigale kar trenutno. Besedam so sledila razmišljanja in zavest: Prav ima! Sedaj še le znamo, so govorili kočarji, da smo bili brezpravni sužnji. Skupaj bo treba potegniti, da bodo tudi naši izstradani želodci polni ter mi in naša deca obležena. Ako bomo podpirali molče naše brege,